

Skaidrojums par pasūtītāja rīcību (iepirkuma procedūras pārtraukšanu) viena atlases prasībām atbilstoša pieteikuma vai piedāvājuma gadījumā

Ar Publisko iepirkumu likuma grozījumiem, kas stājās spēkā 2013.gada 1.augustā, tiek veiktas izmaiņas Likuma 54. un 56.panta normās, kas vērstas uz tādas pasūtītāja rīcības novēršanu, kas var negatīvi ietekmēt konkurenci iepirkuma procedūrā. No Publisko iepirkumu likuma (turpmāk – Likums) **54.panta izslēgta trešā daļa, kā arī izmainīts 56.panta septītās daļas regulējums un izslēgta 56.panta astotā daļa.**

Skaidrojumā izmantotie termini:

Kandidāts	Piegādātājs, kurš piedalās slēgtā konkursā līdz piedāvājuma iesniegšanai.
Pretendents	Piegādātājs, kurš ir iesniedzis piedāvājumu.
Iepirkuma procedūras ziņojums	Pārskats, kas atspoguļo iepirkuma procedūras norisi. Ziņojumu sagatavo par katru iepirkuma procedūru pēc tam, kad pieņemts lēmums par šīs procedūras rezultātiem.

Likuma 54.pants

Kandidātu atlase slēgtā konkursā

(2) Ja tikai viens kandidāts atbilst visām kandidātu atlases nolikumā vai paziņojumā par līgumu noteiktajām kandidātu atlases prasībām, pasūtītājs pieņem lēmumu pārtraukt iepirkuma procedūru.

Likuma 56.pants

Piedāvājumu vērtēšanas norise, lēmuma pieņemšana un konkursa rezultātu paziņošana atklātā un slēgtā konkursā

(7) Ja tikai viens pretendents atbilst visām atklāta konkursa nolikumā vai paziņojumā par līgumu noteiktajām pretendentu atlases prasībām, pasūtītājs sagatavo un ietver iepirkuma procedūras ziņojumā pamatojumu tam, ka izvirzītās pretendentu atlases prasības ir objektīvas un samērīgas. Ja pasūtītājs nevar pamatot, ka izvirzītās pretendentu atlases prasības ir objektīvas un samērīgas, tas pieņem lēmumu pārtraukt iepirkuma procedūru.

! Likuma 56.panta septītās daļas regulējums, kas nosaka pasūtītāja rīcību **atklātā konkursā, attiecas uz pretendentu atlases posmu.** Likuma 54.panta otrās daļas regulējums, kas paredz pasūtītāja rīcību **slēgtā konkursā, attiecas uz kandidātu atlases posmu.**

! Likuma 54.panta otrās daļas, kā arī 56.panta septītās daļas regulējums attiecas gan uz gadījumu, kad pieteikumus slēgtā konkursā ir iesnieguši vairāki kandidāti vai piedāvājumus atklātā konkursā ir iesnieguši vairāki pretendenti, taču atlases prasībām ir atbilstošs tikai viens no tiem, gan uz gadījumu, kad vispār tikai viens kandidāts slēgtā konkursā ir iesniedzis pieteikumu vai viens pretendents atklātā konkursā ir iesniedzis piedāvājumu.

Likuma 54.panta otrās daļas, kā arī 56.panta septītās daļas **mērķis ir novērst situācijas, kad iepirkuma dokumentos tiek ietvertas atlases prasības, kas nepamatoti ierobežo pasūtītāja vajadzībām atbilstošo piegādātāju konkurenci**, kā rezultātā procedūrā atlases prasībām atbilst tikai viens piegādātājs, kuram attiecīgi varētu tikt piešķirtas līguma slēgšanas tiesības.

Likuma 54.panta otrās daļas regulējums uzliek pasūtītājam par pienākumu pārtraukt iepirkuma procedūru jebkurā gadījumā, kad tikai viens kandidāts slēgtā konkursā atbilst iepirkuma dokumentos izvirzītajām atlases prasībām. Šāds regulējums noteikts, ņemot vērā, ka slēgtā konkursā potenciālajam piegādātājam nav konkurences un tas var noteikt nesamērīgi augstu cenu savam piedāvājumam, tādējādi radot pasūtītājam finansiālus zaudējumus.

Savukārt no Likuma 56.panta septītās daļas vārdiskā formulējuma neizriet pasūtītāja pienākums pārtraukt atklātu konkursu jebkurā gadījumā, kad tikai viens pretendents atbilst iepirkuma dokumentos izvirzītajām atlases prasībām. Ņemot vērā jauno Likuma 56.panta septītās daļas regulējumu, pasūtītājam pienākums **pārtraukt iepirkuma procedūru neiestājas tad, ja pasūtītājs var objektīvi pamatot, ka atlases prasības iepirkuma dokumentos ir objektīvas un samērīgas - nepamatoti neierobežo piegādātāju konkurenci, un ir noteiktas samērīgi līguma priekšmetam.**

Savukārt, ja pasūtītājs **nevar pamatot izvirzīto atlases prasību objektivitāti un samērīgumu** tam ir pienākums **pārtraukt atklātu konkursu.**

Atlases prasību pamatošanai pasūtītājs izmanto tā rīcībā esošo informāciju par tā iepriekš rīkotajiem vai citu pasūtītāju rīkotajiem līdzīgiem iepirkumiem, kuros noteiktas tādas pašas kvalifikācijas prasības, vai citu informāciju par konkrētajā tirgū darbojošos pretendentu kvalifikāciju.

Pieņemot lēmumu turpināt atklātu konkursu, pasūtītājs izvērtē arī piedāvātās cenas pamatotību (vai tā, ņemot vērā konkurences trūkumu konkrētajā procedūrā, ir atbilstoša tirgus apstākļiem un pasūtītāja finanšu iespējām) un iemeslus konkurences trūkumam konkursā.

Pamatojumu atlases prasību objektivitātei un samērīgumam saskaņā ar Likuma 35.panta ceturtās daļas 11.¹ punktu jāiekļauj iepirkuma procedūras ziņojumā.

! Ja atklāta vai slēgta konkursa ietvaros iepirkuma priekšmetam ir noteiktas vairākas daļas un ir atļauts iesniegt piedāvājumu vienā vai vairākās daļās vai tikai vienā daļā, Publisko iepirkumu likuma 54.panta otrās daļas un 56.panta septītās daļas piemērošana ir **attiecināma uz katru iepirkuma priekšmeta daļu atsevišķi**, ņemot vērā katrā atsevišķā daļā noteiktās kandidātu vai pretendentu atlases prasības.

Publisko iepirkumu likuma 56.panta septītajā daļā paredzētajā pamatojumā iekļaujamā informācija

- Pasūtītāja pamatojumā jābūt norādītam, kāpēc uzskatāms, ka izvirzītās prasības ir objektīvas un samērīgas, proti, objektīvi nepieciešamas iepirkuma līguma izpildei.

Pasūtītājs pamato katras nolikumā iekļautās atlases prasības nepieciešamību, ņemot vērā konkrēto iepirkuma priekšmetu. Attiecībā uz prasībām par piegādātājam nepieciešamo iepriekšējo pieredzi pasūtītājam jāizvērtē, vai izvirzīto prasību kopums nerada ar pasūtītāja vajadzībām nepamatotus (nesamērīgus) ierobežojumus dalībai iepirkuma procedūrā.

Tikai tas apstākļi vien, ka neviens ieinteresētais piegādātājs nav apstrīdējis nolikumā ietvertās atlases prasības, nevar būt pietiekams arguments izvirzīto prasību pamatotībai, bet tas var tikt norādīts vienīgi kā papildu arguments citiem pasūtītāja secinājumiem par prasību objektivitāti.

! Ja nav attiecīga pamatojuma, iepirkuma procedūru pārtrauc, nevis turpina vērtēt piedāvājuma atbilstību citām nolikumā izvirzītajām prasībām un tehniskajām specifikācijām. Līdz ar to pasūtītājs **nav tiesīgs piemērot sarunu procedūru, pamatojoties uz Publisko iepirkumu likuma 62.panta pirmo daļu.**

Iepirkuma procedūras pārtraukšana

Pārtraucot slēgtu konkursu saskaņā ar Likuma 54.panta otro daļu vai atklātu konkursu saskaņā ar 56.panta septīto daļu, atbilstoši Likuma 38.panta otrajai daļai pasūtītājs nosūta Likuma 32.panta trešajā daļā minēto informāciju visiem kandidātiem vai pretendentiem un iesniedz publicēšanai Likuma 26.panta ceturtajā daļā minēto paziņojumu par grozījumiem iepirkuma procedūras izbeigšanu vai pārtraukšanu Iepirkuma uzraudzības birojam, norādot tajā apstākļus, kas bija par pamatu procedūras pārtraukšanai.

! Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma Pārejas noteikumu 40.punktu Likuma 8.panta pirmajā daļā minētās iepirkuma procedūras un tā septītajā daļā minētos iepirkumus, kā arī 8.¹ pantā minētos iepirkumus, kas izsludināti, publicējot paziņojumu par līgumu, paziņojumu par metu konkursu, paziņojumu par veicamo iepirkumu vai paziņojumu par plānoto līgumu, līdz 2013.gada 31.jūlijam, pabeidz, tajā skaitā apstrīd vai pārsūdz, saskaņā ar Likuma noteikumiem, kas bija spēkā iepirkuma procedūras vai iepirkuma izsludināšanas dienā, ciktāl šo pārejas noteikumu 46.punktā nav noteikts citādi. Līdz ar to Publisko iepirkumu likuma 54.panta otrās daļas, kā arī 56.panta septītās daļas regulējums (Likuma redakcija, kas stājas spēkā no 2013.gada 1.augusta) **nav attiecināms uz atklātu konkursu un slēgtu konkursu, kas izsludināts līdz 2013.gada 31.jūlijam.**

! Pienākums pārtraukt iepirkuma procedūru vai, turpinot to, sagatavot rakstveida pamatojumu atlases prasību objektivitātei, neattiecas uz B daļas pakalpojumu iepirkumu, 8.¹ panta kārtībā veiktu iepirkumu, sarunu procedūru, metu konkursu, konkursa dialogu.

Pēc procedūras pārtraukšanas un pirms jaunas procedūras uzsākšanas pasūtītājs pārskata pretendentiem vai kandidātiem izvirzītās atlases prasības, lai tādējādi veicinātu konkurenci.

Pasūtītāja rīcība, konstatējot, ka iepirkuma procedūrā saņemts viens kandidātu atlases prasībām atbilstošs pieteikums vai viens pretendentu atlases prasībām atbilstošs piedāvājums

